

This question paper contains 3 printed pages]

JR—37—2023

FACULTY OF HUMANITIES

M.A. (First Year) (External) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2023

POLITICAL SCIENCE

Paper-IV

(Indian Political Thought)

(Friday, 8-12-2023)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—100

N.B. :- (i) Total questions are five.

(ii) Every question has 20 marks.

(i) एकूण पाच प्रश्न आहेत.

(ii) प्रती प्रश्न गुण संख्या 20 आहे.

1. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे उत्तर सविस्तर लिहा :

(a) Explain Kautilya's Saptang Siddhant.

कौटिल्यांचा सप्तांग सिद्धांत स्पष्ट करा.

(b) Discuss Mahatma Phule's views on eradication of untouchability.

महात्मा फुल्यांच्या असृश्यता निर्मूलन विचारांची चर्चा करा.

P.T.O.

WT

(2)

JR—37—2023

2. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे उत्तर सविस्तर लिहा :

(a) Comment of Dr. Ambedkar views on class and caste.

डॉ. आंबेडकरांच्या जात आणि वर्ग विचारांची चर्चा करा.

(b) Write the Radical humanism of M.N. Roy.

एम.एन. रॉय यांचा मूलगामी मानवतावाद लिहा.

3. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(a) Evaluate Tilak's cultural nationalism.

टिळकांच्या सांस्कृतिक राष्ट्रवादाचे मूल्यमापन करा.

(b) Elaborate Mahatma Gandhi's concept of Satya and Ahinsa.

महात्मा गांधीजीची सत्य आणि अहिंसेची संकल्पना विशद करा.

4. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(a) State Dr. Ambedkar's thought on Socialism.

डॉ. आंबेडकरांचे समाजवादी विचार सांगा.

(b) Analyse Mahatma Phule's views on woman education.

महात्मा फुल्यांचा स्त्री शिक्षणविषयक दृष्टिकोनाचे विश्लेषण करा.

WT

(3)

JR—37—2023

5. Write short notes on any *two* from the following : 20

- (a) Kautilya — Mandal Siddhant
- (b) Mahatma Gandhi — Non-Aligned Movement
- (c) Lokmanya Tilak — National Education
- (d) M.N. Roy — Janasamiti.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (अ) कौटिल्य — मंडल सिद्धांत
- (ब) महात्मा गांधी — असहकार चळवळ
- (क) लोकमान्य टिळक — राष्ट्रीय शिक्षण
- (ड) एम.एन. रॉय — जनसमिती.

JR—37—2023

3